بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/430
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: މަރްޔަމް މޫސާ/ ހ. ފިހިލުރިގެ، މާލެ
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް: އެމް.އެސް.އޭ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޙަސަން ޝަފީޤު
އިސްފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް

ނިމުނު ތާރީޚު: 15 ޝައްވާލް 1445 / 24 އެޕްރީލް 2024

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:

25 ޖުމާދަލްއޫލާ 1443
29 ޑިސެންބަރު 2021

<u>އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ނިންމުން:</u>

- **ނަންބަރު:** 176/VTR/2020
- **ނިންމި ތަން:** ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- **ބާވަތް:** ވަޒީފާއާބެހޭ
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 10 ސެޕްޓެންބަރު 2020
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 25 ނޮވެންބަރު 2021

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

މަރްޔަމް މޫސާ/ ގ. ފިރިނިކެރިގެ، މާލެ

ވަކީލު:

ޢުމައިރާ އިބްރާހީމް / ޢުމައިރާ އިބްރާހީމް ލޯ އޮފީސް

އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް

އެމް.އެސް.އޭ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް

ވަކީލު:

ސިބާ ޝަފީޤު/ ސީ.އެލް.އޭ ޕާޓްނަރސް އެލް.އެލް.ޕީ

މަދަނީ- ވަޒީފާއާބެހޭ-ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 29 ވަނަ މާއްދާ

ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަފީޢުގެ ރައުޔު

މައްސަލައިގެ ތަޢާރުފު

1. މިއީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/430 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް މާލެ، ހ. ފިޔިލާރި/ މަރްޔަމް މޫސާ[1] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުން ބެލި ޤަޟިއްޔާއެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާފައިވަނީ އެމް.އެޗް.އޭ (މީގެ ފަހުން "އެމް.އެޗް.އޭ") ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް[2]އަށެވެ.

ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް

2. މަރްޔަމް މޫސާއަކީ، 2012 ފެބްރުއަރީ 02 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން އެމް.އެޗް.އޭ ގައި އިންޖިނިއަރިންގ ކޮންޓްރެކްޓް އެސިސްޓެންޓްގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދިޔަ މީހެކެވެ.

3. އެމް.އެޗް.އޭ ގެ ޕްރޮޖެކްޓް ނެތި އަދި ބަދަލުތަކާއި ގުޅިގެން މަރްޔަމް މޫސާ އަދާކުރަމުން އައި އެކައުންޓަން ވަޒީފާއާ ގެ ކޮންޓްރެކްޓްގައި ނޯޓިސްކަމަށް ބުނެ ދެ މަސް ދުވަހުގެ މުސާރަ ދިނުމަށްފަހު 10 ޖޫން 2020 ގައި އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވެއެވެ.[3]

4. މަރްޔަމް މޫސާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ރިޑަންޑެންސީގެ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ކަމަށާއި ދިނުމަށް ލާޒިމް ޕޭމަންޓުތައް ނުދީ ކަމަށް ބުނެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެ މައްސަލަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލައިގައި ބަލާފައިވެއެވެ.

---

[1] އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A041124

[2] ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރު C-0142/2013

[3] އެމް.އެޗް.އޭ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު MHA/HR/021 ޓަރމިނޭޝަން ލެޓަރ

5. މިއީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާފައިވާ ޚުލާޞާއެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި މައްސަލަ

6. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލައަކީ، މަރްޔަމް ޝުނާ، 02 ފެބްރުއަރީ 2012 އިން ފެށިގެން އެމް.އައި.އޭ ޓްރެއިނިންގ ސެންޓަރުގައި އިންސްޓްރަކްޓަރ ކޯޑިނޭޓަރ އެސިސްޓެންޓްގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދިޔައިރު، އެ ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރ އަދި އަޅު ބަދުތަޅުމަކާ ދެކިގެން މަރްޔަމް ޝުނާ އަދާކުރަމުން އައި ވަޒީފާއާ އެ ކުންފުނީގައި ނިޒާމުކަމަށް ބުނެ، "ޖީއޯ ޕްރޮގްރެސް" އެއްގެ ބުރުއިން އިންސާފުވެރިކަމާއި، އަދުލުވެރިކަމާއި ކަންތައްތަކެއް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަކާ ނުލައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި، ޑިސިޕްލިނަރީ ޕްރޮސީޖަރ ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ރިޒިގްނޭޝަނުގެ ޖާނުމު ދުސްތޫރީގާއި ޚިލާފަށް ރިޒައިނަސް ރިޒިގްނޭޝަނުގެ ގޮތުގައި މުޢާމަލާތް ކުރުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ގާއިމުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ގާއިމުކުރުމަކާ ނުލައި 10 ޖޫން 2020 ގައި މަރްޔަމް ޝުނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، އެމް.އައި.އޭ ޓްރެއިނިންގ ސެންޓަރުގައި މަރްޔަމް ޝުނާ އަދާކުރަމުން އައި ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން މައްސަލައާ ގުޅޭ ނިންމުމާ ހަމައަށް ނުލިބޭ ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކުރުމާ ހަމައަށް ލިބެންވާ އުސޫލުން މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދިނުމަށާއި، ނުހައްޤުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ޒިޔާނުގެ ބަދަލުގައި ނަފްސާނީ ގެއްލުން ތަޙައްމަލުކުރަން ޖެހުނު ގެއްލުންތަކުގެ، ކޯވިޑް-19 ގެ ބަލިމަޑުކަމުގެ ތެރޭގައި ނުހަނު ދަތި ހާލަތެއްގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް

ހުރި އެމް.އެސް.އޭ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ރައްދުވާ ގޮތަށް 10 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ހުކުމްކުރުމުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެއްކަމެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން

7. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވަނީ، ޓްރައިބިއުނަލްގައި މައްސަލަ ހިނގަމުންދަނިކޮށް، މަރުޙޫމް މޫސާގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ ޙުޤޫޤުއަދާކުރީ، މަރުޙޫމް މޫސާގެ ވަޒީފާ ޙުޤޫޤުއަދާކުރުމާ ހަމައަށް އެފަރާތަށް ދޭންޖެހޭ މުސާރަ އެމް.އެސް.އޭގެ ފަރާތުން ދިނުމާއި، 10 ޖޫން 2020 ގައި މަރުޙޫމް މޫސާގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވުމުން، އެ ވަޒީފާ ޙުޤޫޤުއަދާކުރުމާއި، މަރުޙޫމް މޫސާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވުމުން، އެ ވަޒީފާ އަނބުރާ ޙުޤޫޤުއަދާކުރުމާއި، މަރުޙޫމް މޫސާ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ޙުޤޫޤުއަދާކުރުމާ ހަމައަށް ލިބެންވާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް އުޅިފައިވާ ފުރުސަތާއި ހައްޤުތައް ލިބިފައިވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މަރުޙޫމް މޫސާ ގޮތުން ހިފުހައްޓަން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބަކުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް އުޅިފައިވާއިރު، ގެއްލުމުގެ ލިބިފައިވާކަން މަރުޙޫމް މޫސާއަށް ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް ފުރުޞަތުދީފައި، މަރުޙޫމް މޫސާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން އެމް.އެސް.އޭގެ ވަޒީފާއަށް ނުދަނީސް ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރަ ދިނުމުން، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދެވޭ ހަމައެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި މަރުޙޫމް މޫސާ އުޅިފައިވާތީ އަމުރެއް ކުރަން ޖާގައެއް ހަމައެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް

8. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް މަރްޔަމް މޫސާގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާ ހުށަހަޅާފައި ވެއެވެ؛

8.1 މި މައްސަލަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގައި ކުރިއަށް ދަނިކޮށް މަރްޔަމް މޫސާގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ ރުޖޫޢުކޮށް ދިނުމާއި މުސާރަ ދައްކައިދިނުމަށް މަރްޔަމް މޫސާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ ދުވަހާ ހަމައަށް ކަނޑައެޅުމާއި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތްކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/67 ޤަޟިއްޔާގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ އަސާސީ މުސާރަ ދިނުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

9. މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ހާލަތްތަކުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރާ ހަވާލާދީ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/67 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ 18 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާންކޮށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރަކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި،

ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމައިދީ، މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްދެވިފައިވޭތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ ބަލާފައިނުވާކަމަށް މަރުޙަލާ މުއްދަތު ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާތީ.

10. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/37 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލަށް ބަލާއިރު، ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުކުމުގައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާނަމަ، އެފަދަ ހާލަތުގައި ހަޤީޤަތުގައިވެސް ދުރުވެރިވާގޮތަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަރުދާސް، އެ ސަބަބުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އަދާކުރަންވީ އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތުތަކާ ގުޅިގެން އަމަލުކުރުމުގައި މުވައްޒަފުންގެ ދުރުގައި ތަފާތު ކުރުމެއްނެތި، އަދުލުވެރިކަމާއެކު މައްސޫލި ޙިސާބުން ބަލަން އެއް ހަމައަކުން ތަޢާމަލުކުރުމާ އިޖުރާއަތުތަކާ އުސޫލުތަކާ ނުވާނަމަ، އެއީ ވަޒީފާގެ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ކުރުމެއްކަމުގައި ބެލެވޭނެ ގޮތެއް ނުބެލެވޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަރުދާސް، މި މައްސަލާގައި، މަރުޙަލާ ގޮތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައިވެސް، ކޮވިޑް-19 އާ ގުޅިގެން ކުންފުނީގެ ތަޢާރަފުކުރި ނިޒާމުގައި، ބާޒާރުމަތީ ރީސްޓްރަކްޗަރގެ ސަބަބުން ވިޔަފާރި ދުރުކުރުމުގެ ސަރުކާރުން ދިން ތަފާސްހިސާބު ނިޒާމުގައި ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން ކުންފުނި އެއްކަލަ ހުށަހެޅުނު ގޮތުގެ ބެލުންތައް ކުރިމަތިވެފައި، މަސްއޫލިއްޔަތު ތަންފީޛުކުރުމުގެ ފަރާތުން ބެލުންތަކުގެ ޙައްޤުތަކާ، ޚިޔާނާތްތަކުގެ ސަބަބުން ކުރީގައި އެ ބާރުލުމުގެ ދިރުވާލުމުގައިވާ އެ މުއާމަލާތުގައި ހުރި މުވައްޒަފުން ކުންފުނީގެ އިންތިޒާމުގައި މުވައްޒަފުންގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބު ބަޔާންކުރުމުގައި ގޮތެއް އެކަށީގެންވާ ސަބަބުގެ ވަކިކުރުން، މައްސޫލީ ގޮތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ބާރު ނުވަތަ ގުޅިގެން ޙަރަކާތްތެރިވުމުން، މައްސޫލީ ގޮތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ސަބަބު ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތުތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުކުމުގައި އެކަށީގެން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ވަކިކުރުމުގެ އުސޫލު ޤަބޫލު ކުރެވޭ ގޮތެއް ކަމަށް ހަމަޖެހިފައިވާތީ، އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ގޮތުގައި ވަކިވާ ގޮތުން ކަމަށްވާތީ، މައްސޫލީ ގޮތުން ވަކިކުރުމަށް ބާރު ދިނުމުގެ ސަބަބު ނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުކުމުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ޤާނޫނީ ވަކިކުރުމުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި

ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާޢީ ޤަވާޢިދުތަކާއި ދަސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައިކަން އެނގޭކަމަށް މަޙްކަމާ ދޫސާގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްލައްވައެވެ.

11. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ލިބެން ގެއްލުން ކުޑަކުރުމަށްޓަކައި މި މައްސަލައިގައި އުޖޫރައިވާ އެއް ފުރުޞާ ކުރިމަތިވާ ވަޒީފާއިން ރުޖޫޢުކުރުމަށް މި މައްސަލައިގެ ޝަރުޢީން އެ ކުންފުނިން އެއްބަސްވެ، 23 ޑިސެންބަރު 2020 އަށް ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށް އެ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ އެންމެހާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާއި ދިނުމަށް އެ ކުންފުނިން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުން މަޙްކަމާ ފާހަގަކޮށްލައްވާ ވަޒީފާއެއް އިތުރު ހަމައަށް މިއަދު ވަކިކުރުމަށްފަހު ވަޒީފާއިން އަދި ވަޒީފާއާއި އަރާރުންގައިވާގޮތުގެ ބަދަލުގެ ނަގައިދޭންވާގޮތަށް ދާކޮށްނުގަނެވުނު ވަކިކުރުމާއި މަޢުލޫމާތުގެ ތަފްސީލު، ހަވާލާދީފައިވާ ސެކްޝަނަށް ކަރުދާހުގެ 18.9 ގައި ބަޔާންކޮށް ދިނުމަށް ކަނޑައެޅިއްޖެ، ލިބުމުންދާ މުސާރަ ލިބި އިނާޔަތްތަކުގެ އިތުރުން ބަދަލުގެ ނަގައިދޭންޖެހުމާ ބަލާއިރު، ބޭރުކޮށްފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން އެކަން ޤާނޫނުގެ އެ.ޑީ.ނަޑޭގެ އިސްތިހާރާ ބައްޓަމަށްވާ ފާހަކަ ދައްކައިދޭން ޤާނޫނު ލިބިގެންވާވުމުން، ޤާނޫ ނުކުރުމަށްކުއި ވަޒީފާއާ ބެހޭޤާނޫނުގެ މައްސަލަ ކުރުހުގެރަކުޅަކުއި -/30,000 (ތިރީސްހާސް ރުފިޔާ ދިހަ) މަޤާމު ފޮނުވާ ވަކިކުރުމަށްފަހު ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބިގެންވާނަމަ، ބަދަލުގެ ގޮތުގައި، 6 (ހައެއް) މަހުގެ މުސާރަ ބަލައި މުސާރައާއިވާ، -/63,000 (ފަސްދޮޅަސް ތިން ހާސް ރުފިޔާ) ނަގައިދޭންވާނެކަމަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އަރާހަތް

12. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އުޖޫރައިދީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލައިގައި ޝަރީޢަތުން ދީފައިވާ ޤަރާރު ބަދަލު ނަގައިދޭން ގުޅޭ ނަގައިދޭން ނިންމާފައި ކަނޑައެޅިގައި

ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ބާޠިލް ނިންމުމެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ، މަރްޔަމް މޫސާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އާ ޚިލާފަށް، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަމާއި މަޢުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަކާ ނުލައި ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފު ޢަރްޟުވާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

13. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މަރްޔަމް މޫސާ ހުށަހެޅި މައްސަލައިގައި އެދިފައިވަނީ ތިން ފަރާތަކަށް ކަމަށާއި، އެއީ، ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކުރުމާއި، މައްސަލަ ނިމޭ ދުވަހާއި ހަމައަށް ނުވަތަ ވަޒީފާ ދޫކުރާ ދުވަހާ ހަމައަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށްކަމާއި، މަރްޔަމް މޫސާއަށް ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށްކަމާއި، މީގެ ތެރެއިން ފުރަތަމަ ދެ ކަމާ ޓްރައިބިއުނަލްގައި މައްސަލަ ހިނގަމުންދަނިކޮށް، 12 ޑިސެމްބަރު 2020 ގައި ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކުރަންބޭނުންވާކަމަށް އަންގައި ވަޒީފާއަށް ނުކުތުމަށް އަންގާފައިވާކަމަށާއި، 14 ޑިސެމްބަރު 2020 ގައި ކުއްޖަކު އޮފީހުގެ ކޮޅުން، ވަޒީފާއަށް ނުކުތުމަށް މަޖުބޫރު އެދި ގެއްލުމުގެ ބަދަލުލިބޭ ދިނުމަކަށްބުނި މަރްޔަމް މޫސާގެ ފަރާތުން ސިޓީއެއް ފޮނުވާފައިވާކަމަށާއި، 21 ޑިސެމްބަރު 2020 ގައި އަލުން ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދިނުމަށް ސިޓީ ފޮނުވުމުން، 23 ޑިސެމްބަރުގައި މަރްޔަމް މޫސާގެ ފަރާތުން ސިޓީއެއް ފޮނުވާ 23 ޑިސެމްބަރު 2020 ގައި ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދީ އެ ދުވަހާ ހަމައަށް މުސާރައާ އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް އެދި، ވަޒީފާގައި އިތުރަށް ހުންނަން ބޭނުންނުވާކަމަށް ބުނުމުން، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިވެފައިވާކަމަށް އެމް.އެމް.އޭގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

14.އެންމެ ފުރަތަމަ މަރުޙަލާ މުއްދަތު ރިޕޭމަންޓްސްގެ ގޮތުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީވެސް 20 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 އާ ހަމައަށް މުސާރަދީފައިވާކަމަށާއި، އޭގެ ފަހުން ވަޒީފާ އިއާދަކުރުމުގެ، 21 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާ އިއާދަކުރުމާ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ އެންމެހައި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާ ނަގައިދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ބަރުޚާސްތުކުރުމުގައި އުޞޫލުތަކާ ކަންކަމުގެ ތަބާވެ ފުރަތަމަ ދީ ކަންތައް ވަޒީފާއިން ބަރުޚާސްތުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި ފުރިހަމަކޮށްފައިވާކަމަށް އެމް.އެލް.އޭ އިން ޙުކުމްކޮށްފައެވެ.

15.މިންވަރަށް ފުރިހަމައަކަށް އުޖޫރައާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދެވިގެން ބަރުޚާސްތުކުރުމުން ގޮތުގެ ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް މަސްއަލަ މުސާރަގެ ފުރުޞަތު ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނިންމާފައިވަނީ، ގެއްލުމުގެ ބަދަލުދިނުމުގެ މުއްދަތުގައި ވަޒީފާއިން ބަރުޚާސްތުކުރުމުގެ ގޮތުގައި ބަދަލުދެއްވުމަށް، މަސްއަލަ ކުރިޔަށްދާއިރު މުއްދަތު ބަދަލު ނިންމާފައިވާއިރު އެމް.އެލް.އޭ ގެ ބަދަލު ދިނުމަށް، އުޖޫރަ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދިނުމަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބަލައިގެން ބަދަލު ދިނުމަށާއި މުސާރައާ ހަމައަށް ދީފައިވާ ބަދަލު -/100,000 (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށާއި، ދޭންޖެހޭ ލާރި ދައްކައިދިނުމަށް، އެ އަދަދު -/93,000 (ނުވަދިހަ ތިންހާސް ރުފިޔާ)އަށް ބަދަލުކޮށްދޭ ގޮތުގައި ފުރިހަމަކުރުމަށް ނިންމާފައިވަނީ، ޢަދަދު މިކަމުގެ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދަށުން ނިންމާފައިވާ ބަދަލުގެ ފުރުޞަތު ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް ނިންމާފައިވަނީ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު އެމް.އެލް.އޭ އިން ޙުކުމްކޮށްފައެވެ.

16.ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ބަދަލުދޭންޖެހޭ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި އެއް ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ޖެހޭ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދެއްކުމަށް ޙުކުމްކޮށްފައިވާތީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ދެވޭނެ އެންމެ އަސާސީ ބަދަލަކީ ވަޒީފާއަށް ޢާއިދުކުރެވުމަށް އެދިފައިވާކަމަށް، މި މައްސަލައިގައި އެ ފަރާތް ލިބިފައިވާކަމަށް، މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް ފާހަގަކޮށް،

ބަދަލުގެ ގޮތުގައި، އޭނާއަށް ލިބިފައިވާ ޖިސްމާނީ، ނަފްސާނީ ގެއްލުމާއި ކޯވިޑް-19 ގެ ހާލަތުގައި ގެއްލުން ލިބިފައިވާކަމަށް މަރްޔަމް މޫސާގެ ފަރާތުން ބުނަމުން ދިޔައަސްވެސް، އެކަންކަން ސާބިތުކުރުމަށް އެއްވެސް ހެއްކެއް ހުށަހަޅުއްވާފައިނުވާކަމާއި، ޙަޤީޤަތުގައި ބޭނުންވެސް މިކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމަށްވެސް އެޗް.އާރް.ސީ އިން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

17. މަރްޔަމް މޫސާއަށް ލިބުނު ގެއްލުން ކުޑަ ކުރުމަށްޓަކައި، އޭނާގެ ފަރާތުން ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަށްވެސް މަސައްކަތް ކުރައްވާފައިވާކަން އެނގެން ނެތްކަމާއި، ވަޒީފާ އިޢުލާނުކުރެވިފައިވާ ހުރިހާ ދުވަސްވަރުތަކުން ވަޒީފާއަށް ޢަރުޟާ ދޭން ބޭނުންވެފައިވާކަމަށް، ޙަޤީޤަތުގައި މަސައްކަތަށް ހުރަސްއެޅިއްޖެ، ވަޒީފާ ޢަރުޟާ އިޢާދަކޮށްދިނުމަށް އެދިފައިވިޔަސް އޭނާ ޢަރުޟާ އެ ވަޒީފާއަށް ދިޔުމުގެ ނިޔަތެއް ނެތުމުން ކަމަށްވާތީ، މިއީ ނުނިކުތުމުގައި ވަޒީފާ ކަމެއް ކަމަށް އެޗް.އާރް.ސީ ގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

18. މަރްޔަމް މޫސާގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްދެއްވާފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. މުޙައްމަދު ޢަބްދުﷲ** ޤަޟިއްޔާގައި، 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރަ ނަގައިދީފައިވާކަމަށާއި، އެ މައްސަލައަކަށް، ސުޕްރީމްކޯޓުން ނިންމާފައިވާ އެގޮތް މައްސަލައިގެކަން ބެލުމުންވެސް، ބަދަލު ނަގައިދިނުމަކީ، ވަކި މިންވަރެއްގެ އުސޫލެއްގެ ދަށުން ކޮންމެ މައްސަލައެއްގައި ވަކި އަދަދަކަށް ނަގައިދޭންޖެހޭ އެއްޗެއް ނޫންކަމާއި، މިކަމުގައި ނަގައިދެވޭނީ ޢުރުފުގެ އުޞޫލުތަކަށް ބަލައިގެންކަމާއި، މިކަން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ވ. މުސްތަފާ ޢަބްދުﷲ ޤަޟިއްޔާއާއި، މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ވ. އަސްލަމް ވަޙީދު ޤަޟިއްޔާގައިވެސް އެކަން ފާހަގަކޮށްދެއްވާފައިވާތީ، ބަދަލު، އެ މައްސަލައެއްގެ ވަޒީފާގެ ކަންކަމަށް ބަލައި ނަގައިދޭނެ އެއްޗެއް ކަމަށާއި، މަރްޔަމް މޫސާގެ ފަރާތުން އިސްތިޢުފާދެއްވާފައިވަނީ ޤަޟިއްޔާގައި ދިޔަ ސިފައިގައި ވަޒީފާގެ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) (1) ގެ ދަށުން ވަޒީފާ އިސްތިޢުފާދިން ހާލަތުގައި، ވަޒީފާއިން ވަކިވެފައިވާ މުޅި މުއްދަތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދިނުމުގެ ޙައްޤު ނުވާތީ އެކަށޭނެ

ބަދަލުވީ ކޯބައިތޯ ކަނޑައެޅުމުގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމާއި، މި މައްސަލައިގައި މިހާރު އެ މުޅި މުއްދަތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދީފައިވާތީ، އިތުރަށް ނަގައިދޭންޖެހޭ ބަދަލެއް ނެތްކަމަށް އެމް.އެމް.އޭ އިން ފާހަގަކުރައްވައެވެ.

19. މަރްޔަމް މޫސާ އެދިފައިވާގޮތަށް ޓްރައިބިއުނަލުން، މައްސަލައިގެ މަޥްޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން ޙާޞިލްކުރުމަށްޓަކައި ބަލަންޖެހޭ ސަބަބުތައް ނެތްކަމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ލިބެންޖެހޭ އެންމެ އަސާސީ ބަދަލު މަރްޔަމް މޫސާއަށް ލިބިދީފައިވާތީ ކަމަށް އެމް.އެމް.އޭ އިން ފާހަގަކުރައްވައިފައެވެ.

އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް

20. އެމް.އެމް.އޭ ގެ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލައިން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ދަމަހައްޓައިދިނުމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފާގުޅިގެން ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތައް

21. މި ޤަޟިއްޔާގައި މި ކޯޓުން ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހެނީ ދެ ކަމަކަށް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރަމެވެ. އެއީ:

21.1 މަރްޔަމް މޫސާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މަޥްޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން ޙާޞިލްކޮށްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ ކަނޑައެޅުމާ ގުޅިގެން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްތޯ؟ އަދި

21.2 މަރްޙޫމް މޫސާ ޢަލީ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/67 ޤަޟިއްޔާގައި، ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ އަސާސީ މުސާރަ ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅައިދޭ އުސޫލާ ހިލާފުވެއްޖެތޯ؟ އެވެ.

މަރްޙޫމް މޫސާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޒާމިންކޮށްދީގެން ނުވަތަ ނޫނެކޭ ކަނޑައަޅުއްވާ ނުލައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވެއްޖެތޯ ބެލުން

22. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލައިގައި، މަރްޙޫމް މޫސާ، އެމް.އެސް.އެމް ގައި ވަޒީފާއަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް އެ ކޮންޓްރެކްޓުގެ ވަޒީފާއިން އޭނާ ވަކިކޮށްފައިވަނީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޒާމިންކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޒާމިންނުކޮށްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާ ޤާނޫނާ ހަމައަށް ނުވަތަ ވަޒީފާ އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރާ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ލިބިދިނުމަށާއި ނުހައްގުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ޖިސްމާނީ ނަފްސާނީ ގޮތުން ތަހައްމަލްކުރަން ކުރިމަތިވީފަން ޖެހުނު ގޮންޖެހުންތަކާއި، ކޮވިޑް-19 ގެ ބަލިމަޖެހުމުގެ ސަބަބުން ނުހަނު ދަތި ހާލަތެއްގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހެޅި މައްސަލައެކެވެ.

23. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ގޮތަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅައިގެން އެ ޓްރައިބިއުނަލުގައި މައްސަލަ ކުރިއަށް ދިޔައިރު، އެމް.އެސް.އެމްގެ ފަރާތުން މަރްޙޫމް މޫސާގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދިނުމަށް ނިންމާ އެކަން މަރްޙޫމް މޫސާއަށް އެންގުމުން، އޭނާގެ ފަރާތުން އެ ކޮންޓްރެކްޓުގެ

ވަޒީފާއަށް ނިކުންނަން ބޭނުންނުވާކަމަށް އަންގައި، ވަޒީފާ އިއާދަކޮށްދިނުން ދުވަހާ ހަމައަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ޤަބޫލުކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އެމް.އެޗް.އާރު އާއި މަޙްރަމް މޫސާއާ ދެމެދު މިކަމާ ގުޅިގެން ކޮށްފައިވާ މުއާމަލާތްތަކުގެ ތަފްސީލު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ 6.1 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 6.5 ވަނަ ނަންބަރަށް ތަފްސީލުކޮށްފައިވެއެވެ.

24.އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލައާ ގުޅިގެން 30 ޑިސެމްބަރު 2021 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މަޙްރަމް މޫސާގެ ފަރާތުން ޓްރައިބިއުނަލްގެ ކުރިމަތީގައި އޮތް ސުވާލަކީ ކޮބައިކަން ބުނުއްވުމުން ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ،

"މިހާރު ޓްރައިބިއުނަލް ކުރިމަތީގައި އޮތް ސުވާލަކީ އެފަރާތަށް ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި މިގޮތަށް ގާނޫނާ ހިލާފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރީމާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދޭނީ ކިހާ މިންވަރަކަށްތޯ. އެއީ މިހާރު އޮތް ސުވާލު. އެ ސުވާލާ ގުޅޭގޮތުން މައްސަލަތަކުގައި މި ގޮތަކަށް ފާހަގަކުރަނީ ފުރަތަމަ ކަމަކީ އެފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ގާނޫނާ ހިލާފަށްކަމަށް އެފަރާތުން އެއްބަސްވާކަމުގައިވާނަމަ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ ރިއަލިސްޓިކް ކުރިމަތި އެއްބަސްވެވިފައިނުވާކަން. އެހެންކަމުގައިވާނަމަ އިތުރަށް އެ ސުވާލަށް ދިޔުމުން ހަމަ ސީދާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެނެގަނެވޭކަން. އެކަމަކުވެސް އަޅުގަނޑުމެން އިޢުތިރާފުވާނަމަ އަޅުގަނޑުވެސް ކުރިން ފާހަގަކުރި ކަންތައްތައް ތަހުޤީޤުކޮށް އަޅުގަނޑު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ގާނޫނާ ހިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުން އެދެން."

މިފަދައިންނެވެ.

25.ޓްރައިބިއުނަލްގެ ރިޕޯޓުގެ 7.1 ގައި "މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން 09 ޖޫން 2021 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ބަޔާނުގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ގާނޫނާ ހިލާފަށްކަމަށް ގަބޫލުކުރެވިގެން، މި މައްސަލައިގައި އެދިފައިވާ އެއް ފަރާތާ ކަމުގައިވާ ވަޒީފާ

ދުޢާކުރުމަށް މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން އެއްބަސްވެ، 23 ޑިސެންބަރު 2020 އަށް ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށް އެ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދިނުމަށް މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ގަބޫލުކުރައްވާފައި، މި މައްސަލައިގެ އެ މައްސޫލަށް ހައްލެއް ލިބިފައިވާކަމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ...." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

26.މަރުޙަލާ ދޫސާގެ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކަށް ބެލުމުން އަޑުއަހައިފައި ގަބޫލުކުރެވޭ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސޫލު އަދުލުވެރިކަމާއި އިންޞާފާ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްދިނުމުގެ ކަނޑައަޅާފައިވާ ހަމަތަކަށް އެއީ ނަޒަރުކޮށް ޓްރައިބިއުނަލްގައި މައްސަލަ ބެލި ޤާނޫނީ ގޮތުގެ ބަޔާނާއި ގަބޫލުކުރައްވާފައި މައްސަލައިގެ މައްސޫލަށް ހައްލު ލިބިފައިވާކަމަށް އެ މައްސަލަ ކަނޑައެޅުން ކަނޑައަޅާފައިވާކަމެވެ. އަދި މި ނިންމުމަކީ ޤާނޫނީ ގޮތުން އުސޫލާ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކުރައްވާ ކަމުގައި ބެލުމުގެ ދާއިރާއިން ނުވާކަމެވެ. ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އެކުލަވާފައިވާ ހުސްވެފައިނުވާ ހައްލެއް ލިބިފައިވާނަމަ އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން މައްސަލަ ބަލާ ކަނޑައެޅުން އިތުރަށް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމުގެ ސަބަބެއް ނެތެވެ.

27.އެހެންކަމުން، ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ޢަދުލުވެރިކަމާއި އިންޞާފު އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްދިނުމުގެ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ކަނޑައެޅުމުގައި ނުވަތަ މައްސަލައިގެ މައްސޫލަށް ހައްލު ލިބިފައިވާކަމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމަށް އަދުލުއިންސާފު ގަބޫލެއް ނުކުރެވެއެވެ.

މަޤްޞަދު މޫސާ އަށް ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/67 ޤަޟިއްޔާގައި، ބަދަލުގެ ޙުކުމުގައި 6 (ހައެއް) ވަސީލަތުގެ އަސާސީ މުސާރަ ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅައިދޭ އުސޫލު ހިމާޔަތްކުރާ ބަޔާން

28. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"29 (ހ) މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ، އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތިކަމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ފެނިއްޖެހިނދެއްގައި، ތިރީގައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ނުވަތަ ކަންތައްތަކެއް ކުރުމަށް ޓްރައިބިއުނަލުން އަމުރު ނެރެންވާނެއެވެ.

(1) އެމުވައްޒަފަކު ކުރިން އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާގައި އަލުން ބަހައްޓަމުންދާއި ޚާއްޞަ އެއްވެސް ބަދަލެއްގައި ވަޒީފާއިން ވަކިވެފައިވާ މުއްދަތުގައި ނުބެލުމަށް އަމުރުކުރުން؛

(2) މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއާ ހަމަހަމަ ވަޒީފާއެއްގައި، ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ އެހެން ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓަމުން އަމުރުކުރުން، އަދި އެއަމުރުގައި ބަޔާންކުރެވޭ ނުވަތަ ވަޒީފާގެ ޖާގައިން މުވައްޒަފަކާ ދޭނުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ޝަރުތުތަކާ މާއްދާތަކާ އެއްގޮތަށް ވަކި ތާރީޚަކުން ފެށިގެން އެވަޒީފާ ހަވާލުކުރުމަށް އަމުރުކުރުން؛

(3) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ބަދަލުދިނުމަށް އަމުރުކުރުން. "

މިފަދައިންނެވެ.

29. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"29. (ށ) ބަދަލުދިނުމުގެ އަމުރެއް ޓްރައިބިއުނަލުން ނެރުމުގައި، ބަދަލުދޭންޖެހޭ މިންވަރު ކަނޑައަޅާނީ އެކަށީގެންވާކަމާއި އަދި އިންސާފުވެރިކަމުގެ ޓްރައިބިއުނަލަށް ފެންނަ އަދަދަކަށެވެ. މިފަދައިން އަދަދު ކަނޑައެޅުމުގައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަމަލުކުރެވިފައިވާގޮތުން އެމުވައްޒަފަކަށް ސީދާގޮތުން ލިބުނު ގެއްލުމާއި، އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ދިމާވީ މުވައްޒަފަކު ކުރި އަމަލެއްގެ ސަބަބުންކަމަށްވާނަމަ، އެކަމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވި މިންވަރަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ. މުވައްޒަފަކަށް ބަދަލު ދިނުމުގައި، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ދިމާވި މުވައްޒަފަކުކުރި

އަމަލުތަކުގެ ސަބަބުންކަމަށްވާނަމަ އެކަމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވާ މިންވަރަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ. މުވައްޒަފަށް ބަދަލު ދިނުމުގައި، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި މި ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަމަކަށް ބިނާކޮށް ކަމުގައިވާނަމަ، އެކަމަށްޓަކައި އެމުވައްޒަފަކަށް އިތުރު އަދަދެއްގެ ފައިސާ ދިނުމަކީ ޓްރައިބިއުނަލުން އަމުރުކުރެވިދާނެއެވެ."

މި ފަދައިންނެވެ.

30. **ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. މުޙައްމަދު ޢަބްދުﷲ** ޤަޟިއްޔާގެ 18 ވަނަ ނަންބަރުގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންވީ ކަންތައްތައް ބަޔާންކުރައްވާފައިވެއެވެ.[4]

31. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ހިސާބުގެ 8·1 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 06 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ އަސާސީ މުސާރައަށްވާ -/63,000 ރ. (ފަސްދޮޅަސް ތިންހާސް ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވީނަމަވެސް، ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ސާބިތުކޮށްދިފައިނުވާތީއާއި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ވަޒީފާއަށް އަލުން ރުޖޫޢަކޮށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ނުނިކުމެވުން 24 ޑިސެންބަރު 2020 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށް، 23 ޑިސެންބަރު 2020 އާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރަ މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދިނުމަށާއި ކޮވިޑް-19 ގެ ހާލަތާ ގުޅިގެން ވަޒީފާއިން ދޫކޮށްލިއިރުވެސް 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރަ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދިނުމަށް، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިބުނު އިތުރު ގެއްލުމެއް ސާބިތުކޮށް ބަލަން ނުވާތީއެވެ."

މި ފަދައިންނެވެ.

[4] [2021] SC 07

32. އިސްތިފާ ހަވާލާދެވުނު ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މުވައްޒަފަށް ލިބިދޭ ޤާނޫނީ ރައްކާތެރިކަމެވެ. މި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، އެމް.އެމް.އޭ ގެ ފަރާތުން މަސްއޫލު މޫސާގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދިނުމަށް ނިންމުމުން، އޭނާ ވަޒީފާއަށް ނިކުންނަން ބޭނުންނުވާކަން އެންގުމުން، އެ ތާރީޚާ ހަމައަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދީފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ. ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކުރުމަކީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ކަމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ފެނިއްޖެހިނދެއްގައި ދެވިދާނެ ކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރުވާއެކެވެ. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކުން ކަމެއް ނުވަތަ ކަންތައްތަކެއް ކުރުމަށް އަމުރު ކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޓްރައިބިއުނަލަށް ދީފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ، އެމް.އެމް.އޭ ގެ ފަރާތުން މަސްއޫލު މޫސާއަށް ދޫކޮށްލި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ހަމައަށް ދީފައިވާތީ އޭނާއަށް ލިބެން އިތުރު ގެއްލުމެއް ނެތްކަމަށެވެ. މަސްއޫލު މޫސާގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ ލިބެން ގެއްލުން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް އެއްވެސް ހެއްކެއްވެސް ހުށަހަޅާފައިވާކަން އެނގެން ނެތެވެ. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާގޮތަށް އަމުރެއް ކުރުމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ނުފެންނަ ހާލަތުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. މުޙައްމަދު ޢަބްދުﷲ**[5] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ގޮތަށް ހާލަތެއް ނިންމާނެއެވެ. މައްސަލައިގެ ވަޒަންގެންވާ ކަންކަމަށް ބަލައި، ޓްރައިބިއުނަލުގެ އިޚްތިޔާރު ބޭނުންކޮށްފައިވާގޮތުގެ ތެރެއަށް މި ކޯޓުން ވަންނަންޖެހޭ ގޮތަށް ސަބަބެއް މި ކޯޓަށް ފެނިފައިނުވާކަމަށް ނިންމާލަމެވެ.

5 [2021] SC 07

ނިންމަންފެންނަ ގޮތް

33. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލައިގެ ނިންމުމަށް ބަދަލެއް ގެންނަންޖެހޭފަދަ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ނިންމަން ފެނުނެވެ.

އިސްފަރީޤު ހުސައިން ޝަރީފުގެ ޙައްޤު؛

34. ފަރީޤު ހަސަން ޝަފީޤުގެ ޙައްޤަށް އަހުރެން ޤާއިމު ކުރަމެވެ.

ފަރީޤު މުޙައްމަދު ސަލީމްގެ ޙައްޤު؛

35. ފަރީޤު ހަސަން ޝަފީޤުގެ ޙައްޤަށް އަހުރެން ޤާއިމު ކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްދިނުން

36. މި ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ޙުކުމް ކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ޚަޞްމުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.[6] އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީ ޚަޞްމުންނަށް ހަވާލުކޮށްފައިނުވާނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީ ޚަޞްމުންނާ ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުންނެވެ.[7] އެހެންނަމަވެސް ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ޚުލާޞާއަށް ބިނާކޮށްގެންވެސް އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[8]

[6] . ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[7] . ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

[8] . ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

- ## ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 176/VTR/2020 މައްސަލައިގެ ނިންމުން ބާތިލުކުރަންޖެހޭފަދަ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް، މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ބެންޗު ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

އިސްވެރިފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު   ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަފީޤު (ރިޔާސަތު)   ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް